

MÚZEUM V ŠKOLE

Vzdelávacie a tvorivé programy pre predškolákov a školskú mládež

(2. polrok 2019/2020)

Všetky programy je možné modifikovať podľa konkrétnych požiadaviek učiteľa a aktuálne preberaného učiva.

Programy uskutočníme aj vo vašej triede.

Cena vzdelávacích programov:

1€ / vyučovacia hodina alebo 1 kultúrny poukaz / vyučovacia hodina

Cena tvorivých dielní:

1-3 € / podľa použitého materiálu

Kontakt: Ing. Monika Roncová (monika.roncova@muzeumpb.sk)

tel.: +421 901 918 848, +421 042 426 0228

Tradičné remeslá

- **práca s drevom:** výroba drobných dekoračných predmetov
(realizuje sa v dielenských priestoroch danej školy)
- **práca s textilom - vyšívanie**
- **plstenie**
- **drôtovanie**

Výtvarné techniky

- **makramé** – výroba trendových ručných náramkov
- **dekorovanie plátennej tašky** – pečiatkovanie
- **základy výroby gobelínu z vlny** – **novinka!**
- **decoupage** - servítková technika v rôznych prevedeniach

Vzdelávacie pásma pre predškolákov – **novinka!**

A/ **Spoznávame prírodu okolo nás** – prírodovedné pásmo (základné poznatky zo zoológie a botaniky), možnosť súťažných kvízov a tvorivých aktivít

B/ **Spoznávame dejiny našej spoločnosti** – spoločenskovedné pásmo (základné poznatky z regionálnej histórie a zvykoslovia), možnosť súťažných kvízov a tvorivých aktivít

Vzdelávacie programy pre žiakov ZŠ a SŠ

Ekológia a prírodné vedy

Prednášajúci: Mgr. Paulína Prengelová, zoologička

- 1. Život v lese** - funkcie lesa
- význam mŕtveho dreva v lesných spoločenstvách
 - pralesy
 - živočíchy a huby našich lesov
 - príčiny odumierania lesov

- 2. Prechádzka našou prírodou** - doplňujúca prezentácia k vystaveným zoológickým exponátom v priestoroch nášho múzea

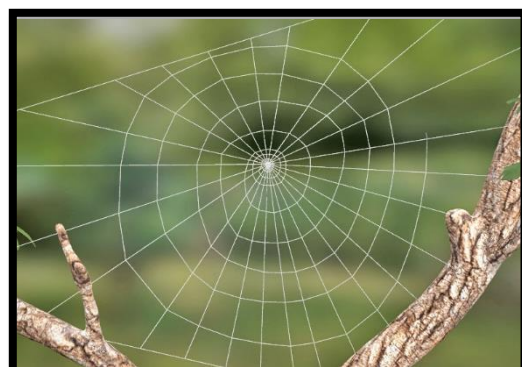
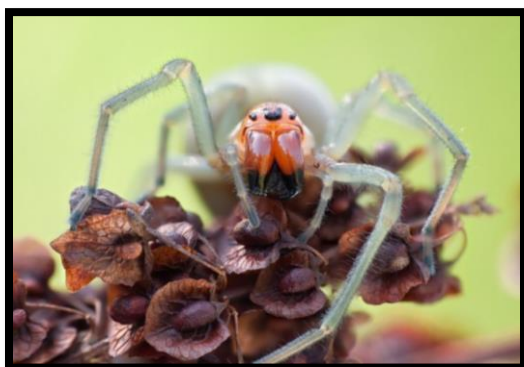
3. Živočíšni škodcovia

- škodcovia kultúrnych plodín, okrasných rastlín, drevín, ovocia
- prenášači chorôb

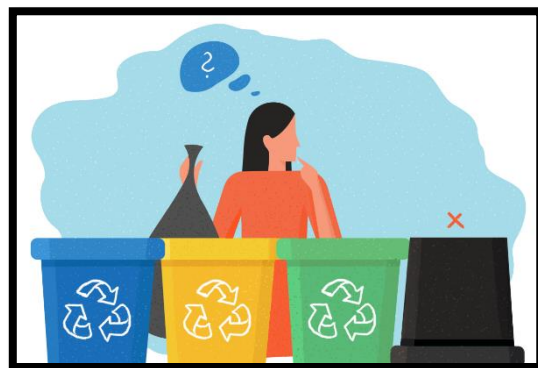
4. Jedovaté pavúky Slovenska - novinka!!!

- čo robí pavúka pavúkom
- význam pavúkov v prírode
- rozmotané tajomstvo pavučiny
- pavúky na Slovensku
- čo robiť po uhryznutí pavúkom

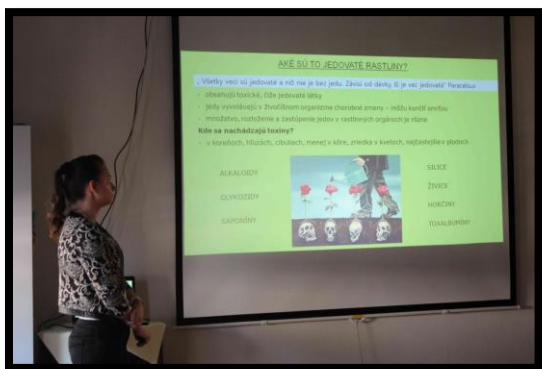
5. Separuješ sa od separácie odpadov?

- prevencia vzniku odpadov
- minimalizuj, opäť využi, recykluj
- negatívne vplyvy čiernych skládok na životné prostredie
- viem správne triediť odpad?

6. Jedovaté rastliny

- charakteristika a poznávanie najbežnejších druhov vyskytujúcich sa na území SR
- obsahové látky jedovatých rastlín
- intoxikácia – otrava
- prvá pomoc pri otrave jedovatými rastlinami

Prednášajúci: RNDr. Daniela Dúbravková, PhD., botanička

7. Prírodná lekárň

- poznávanie bežných druhov liečivých rastlín
- zber, uskladnenie, spôsob použitia a liečivé účinky bylín
- ochutnávka bylinkových čajov

8. Čo rozpráva lúka – novinka!!!

- Ako funguje lúčny ekosystém a aké má funkcie v krajine?
- Aké druhy rastlín a živočíchov žijú na lúkach a ako sa prispôbili na život v travinných ekosystémoch?
- Čo najviac ohrozuje lúčne ekosystémy a čo treba urobiť pre ich zachovanie?

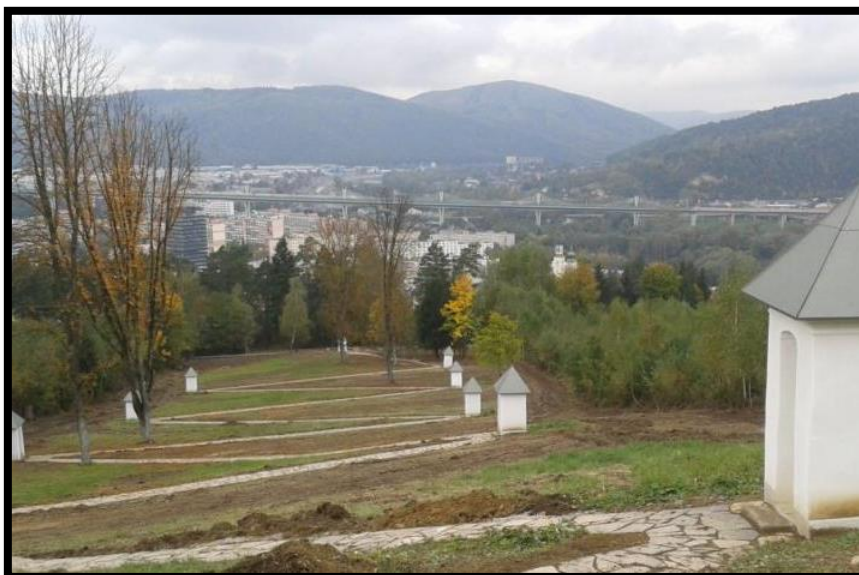
9. Neželaní hostia

- charakteristika inváznych rastlín, história a spôsoby ich šírenia
- Sú nepôvodné druhy pre prírodu hrozbou, alebo prínosom?
- prevencia a spôsoby ich odstraňovania
- poznávanie najbežnejších inváznych druhov na Slovensku

10. Detektív v prírode – novinka!!!

Exkurzia do prírody s pútavým rozprávaním o rastlinách a živočíchoch, ktoré uvidíme cestou ako aj o geológii a geomorfológii daného územia. Dĺžku trasy a náročnosť je možné prispôbiť veku a schopnostiam žiakov. Ponúkaná trasa: Považskobystrická kalvária.

Spoločensko-vedná oblasť

Prednášajúci: Mgr. Petronela Rágulová, PhD., etnologička - religionistka

1. Modrotlač na Považí

- historické súvislosti modrotlačovej tradície na Slovensku
- stručná história modrotlačovej dielne rodiny Trnkovcov v Púchove
- postup práce pri farbení látok indigom
- krátke video modrotlačiaru Petra Trnku z Ivanky pri Dunaji

2. Svet detských hračiek

- prvé nálezy detských hračiek
- hračky v jednotlivých historických obdobiach (stredovek – novovek – súčasná doba)
- špecifiká ľudovej hračky
- príbehy vybraných hračiek, tzv. kultové hračky

4. Ked' láska bola tabu

- dievotvo a mládenectvo kedysi
- prejavy lásky v minulosti
- predsvadobné zvyky a svadba (zálety, vohl'ady, pytačky, priebeh tradičnej svadby..)
- tradičná rodina

5. Tradičné bývanie v marikovskej doline – zážitkové vzdelávanie!

- možnosť komentovanej prehliadky expozície tradičného bývania v Hornej Marikovej – Modlatíne (izba, pitvor, komora; ukážky autentických predmetov ľudovej kultúry regiónu; každodenný život v dedine; zvyky a povery)

RELIGIONISTIKA

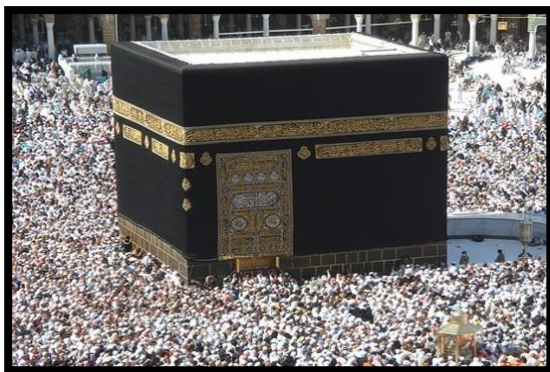
Prednášajúci: Mgr. Petronela Rágulová, PhD.

1. Prehľad svetových náboženstiev

- rozdelenie náboženských systémov
- polyteistické náboženské systémy
- monoteistické náboženstvá (judaizmus, kresťanstvo, islam)
- potreba náboženskej tolerancie

2. Islam

- osobnosť Muhammada (cca 570 – 632), zakladateľ islamu
- prehľad základného učenia
- rozdelenie moslimov
- päť pilierov islamu

3. Slovanské predkresťanské náboženstvo

- Slovania a ich náboženské myslenie
- uctievanie prírodných živlov a vegetácie
- prehľad bohov podľa panteónov

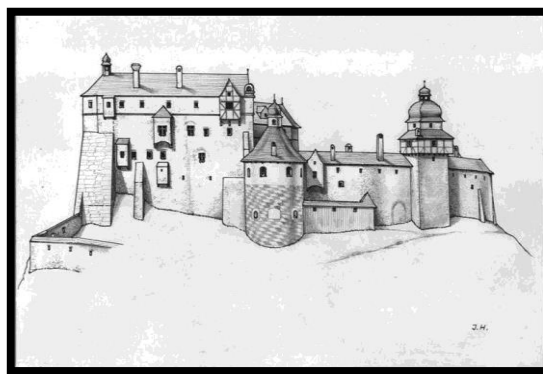

REGIONALISTIKA – doplňujúce prednášky o regionálnej histórii a kultúre

Prednášajúci: Mgr. Jozef Mihálik, etnológ

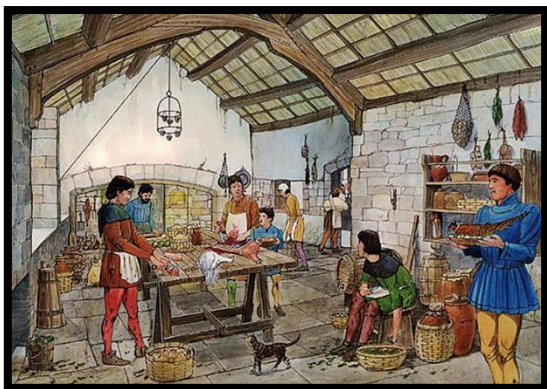
1. Hrady

- základný vývoj hradných objektov u nás od hradísk, cez románske, gotické, renesančné prestavby, až po ich zánik. Formou obrázkov sú odprezentované jednotlivé typy hradov, ako výšinné a nížinné. Nížinné sú bližšie delené na mestské a vodné hrady. Prednášajúci zamestnanec sa priamo zaoberá záchranou hradu Hričov a z tohto dôvodu je záver prednášky zameraný na opis hradu Hričov.

2. Život na hradoch

- prvá časť prezentácie je zameraná na vývoj hradov od románskeho obdobia, cez gotické a renesančné až po ich zánik, prípadne prestavbu na zámky. Druhá časť prezentácie je zameraná na život na hradoch, kde sa bližšie oboznámime s kaplnkami, problémami s vodou, hygienou, stravovaním, každodenným životom a trávením voľného času. Posledná časť prezentácie je zameraná na záchranu hradov Hričov a Bystrica.

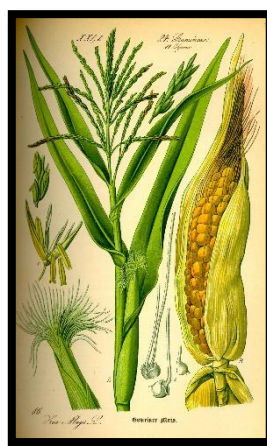
3. Načo sú nám múzeá

- interaktívnu formou a s využitím múzejných predmetov oboznamuje s problematikou zbierkových predmetov. Čo a prečo múzeá zbierajú, kam predmety putujú po prijatí do múzea, čo sa robí s predmetmi, aby vydržali veľa rokov a aké by to bolo bez múzeí.

4. Od šúpolia k umeniu

- prednáška je zameraná na figurálnu tvorbu z kukuričného šúpolia od jej vzniku až po súčasnosť. Oboznamuje s prípravou materiálu a krokmi smerujúcich k finálnemu výrobku

5. Voda v ľudových zvykoch

- oboznámenie s využitím vody v živote našich predkov
- prehľad zvykov kalendárneho cyklu a obradov životného cyklu

HISTÓRIA

Prednášajúca: Mgr. Anna Šujanská, historička

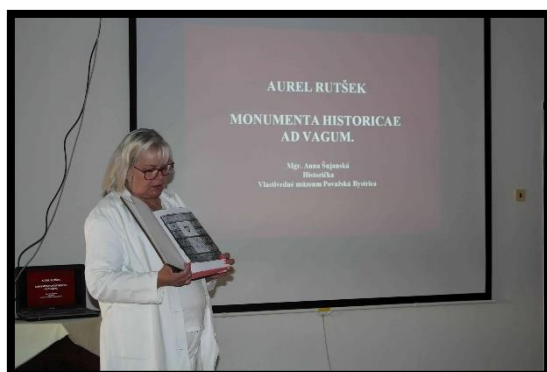
1. Rozvoj remeselnej výroby na Považí

- vývoj remesiel, vznik remeselných dielní
- sústreďovanie remesiel do cechov, cechové artikuly
- centrá remeselnej výroby na Považí (Žilina, Považská Bystrica, Púchov, Ilava)

2. Aurel Rutšek (1887-1960), regionálny polyhistor a výrazná osobnosť považskobystrického regiónu

- životopisné údaje (študent práva a jazykov, pestrý profesionálny život)
- všestranné záujmy A. Rutška (vlastivedný pracovník, zberateľ, prekladateľ, publicista, ilustrátor, historik, dejepisec, znalec pomocných vied historických)
- diplomatiky, genealógie, numizmatiky, sfragistiky, paleografie a ďalších)
- autor prvej kroniky Považskej Bystrice (1932)

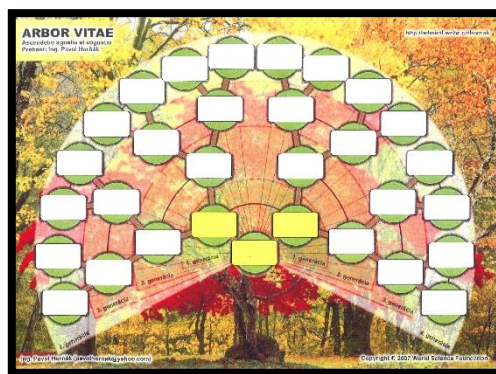
3. Monumenta historicae ad Vagum (1932) – prvá kronika Považskej Bystrice

- autor, rozdelenie, obsah, špecifiká...
- význam kroniky Považskej Bystrice pre poznanie dejín mesta i širšieho okolia

4. Ako si zostaviť rodokmeň?

- postupy získavania podkladov na vytvorenie vlastného rodokmeňa
- metodika tvorby rodokmeňa
- príklad zostavenia vlastného rodokmeňa

5. Pátranie po dejinách mesta či obce

- na čo slúži: kronika, archív, knižnica, múzeum, súkromné archívy...
- ako sa písali a píše dejiny mesta a obce

6. Balašovci – jeden z najvýznamnejších a najbohatších rodov v Uhorsku

- pôsobenie šľachtického rodu v kontexte Považskej Bystrice
- stručný dejinný prehľad od 13. stor. po 19. stor.

7. Stavebné a iné pamiatky, ktoré zanechali Balašovci na území Považskej Bystrice a jej blízkeho okolia

- hrad Bystrica
- okolité kaštiele v Orlovom a Považskom Podhradí